

LENKKISUKKA- MURHAT

Caj C. Tavutlammi

Sisällysluettelo

2017

MÖSKÄRIN MURHA

LILLAN UKKONEN

KIRMO VAKAVA

HILLEVI TÖTTERSTRÖM-MOILANEN

MILLA KÄRKKÄINEN

SILJA

LAHDEN MURHA

JOHANNES VIRTANEN

KIRMO VAKAVA

HELVETIN ENKELI

MIKKO LAITELA

VEIKKO VIITALA

MIKKO LAITELA

2014

PIRITA KALJULAIID

2015

JOHANNES VIRTANEN

JOHANNES VIRTANEN

2016

OLARIN MURHA

JOHANNES VIRTANEN

2017

JOHANNES VIRTANEN

PIRITA KALJULAIID

2018

PIRKKOLAN MURHA

LOTTA BENGSTRÖM

VILLE PANKKONEN

MILLA KÄRKKÄINEN

KAIHO

RIITTA TURPEINEN

MIKKO LAITELA

KIRMO VAKAVA

ELEONOORA

KIRMO VAKAVA

VILLE PANKKONEN

JOHANNES VIRTANEN

KOTKAN MURHA

KIRMO VAKAVA

ARTO JA MARJUKKA

KIRMO VAKAVA

KIRMO, KAIHO, KALEVI, EERO

2017

MÖSKÄRIN MURHA

Komisario Kirmo Vakava istui työpöytänsä ääressä ja pyyhkäisi niskaansa. Ulkona oli 25 astetta lämmintä, oli heinäkuinen perjantai, ja ilmastointi yritti epätoivoisesti pitää sisäilmaa hieman viileämpänä. Se ei oikein tahtonut onnistua, koska huoneen ikkunat olivat lounaaseen ja aurinko porotti niihin koko iltapäivän. Kirmo oikaisi voimakkaan vartalonsa ja suoristi hartiansa. Miten se veljentytär olikaan sanonut, että ihmisen on sananmukaisesti ryhdistäydyttävä, istui sitten tai seiso, ja pidettävä kroppa aina ojennuksessa. Fiksu tyttö se Anna, opasti usein setäänsä fyysisen kunnon hoitamisessa. Vaikka olisihan hänen tietysti tiedettävä nämä asiat jo ammattinsakin puolesta ja osattava toimia oikein.

Kirmo Vakava oli 52-vuotias, ainakin 195-senttinen, vahvan näköinen, miehinen mies. Hänellä oli alkava kalju otsalla, loput päällealla sojottavista hiuksista olivat vaaleat ja ohuehkot. Hän vaikutti hyvin treenatulta ja sitä hän olikin, sillä myös rikospoliisin komisarion tuli pitää itsensä hyvässä kunnossa. Valitettavasti viidenkymmenen vuoden rajapyykin jälkeen hänelle oli alkanut kertyä elintasovatsaa, jota hän yritti peitellä pitämällä löysiä paitoja, siinä kovin hyvin onnistumatta. Hän oli yleensä vakavailmeinen kuten omaan sukunimeensä sopi, vaikka osasi hän vitsejäkin kertoa, ja joskus osaston illanvietoissa hän soitti kitaraa ja lauloi Juha Vainion ralleja, erityisesti 'Mies, joka tapasi Dingon', 'Regina Rento' ja 'Turistit Tuppukylään' olivat hänen suosikkejaan. Hän ei kuvitellut olevansa kitaristina mikään Steve Vai tai Laurindo Almeida, mutta kyllä kitara kädessä hyvin pysyi, ja toiset nauttivat hänen näppäilyistään ja lauleluistaan.

”Kuten te kaikki tiedätte, niin minähän en osaa laulaa, mutta asiaa kyllä parantaa se, että en osaa myöskään soittaa”, Kirmo totesi Juha Vainiota mukaillen. Itsekritiikistään huolimatta Kirmo oli taitava soittaja ja laulajana sangen omaperäinen.

Työhuoneen kalustus oli yksinkertainen ja koruton. Suuri työpöytä jökötti keskellä huonetta. Takaosan täytti pieni sohvaryhmä, jossa parhaat päivänsä nähneen sohvan lisäksi oli kaksi nojatuolia ja matala pöytä. Peräseinällä riippui tietysti Niinistön kuva, ja muuta seinillä ei ollutkaan. Ikkunaa vastapäätä olevalla seinustalla seisoivat suuri, vanha ja ruma arkistokaappi, muisto menneiltä ajoilta, hyllyt täynnä vihreitä pahvikantisia mappeja. Toki rikospoliisissakin oli jo siirrytty bittimaailmaan, tapaukset taltioitiin sähköisessä muodossa ja kaikki viestintä tapahtui netin kautta. Sen verran Kirmolla oli kuitenkin mielessään komisario Maigretin esimerkki, että hän halusi säilyttää tärkeät tiedot paperilla ja konkreettisesti saatavilla. Tästä hän ei mielellään puhunut muille, koska häntä hiukan hävetti oma vanhanaikaisuutensa.

Lähimmälle apulaiselleen Hillevi Tötterström-Moilaselle hän oli joutunut paljastamaan oman yksityisen arkistonsa, tai oikeastaan se oli paljastunut vahingossa erään heidän tutkimansa jutun yhteydessä. Sen jälkeen Kirmon arkistosta tuli salaisuus, jonka olemassaolon kaikki tiesivät mutta josta ei puhuttu ääneen.

Työhuoneen ovi, joka oli ollut poikkeuksellisesti kiinni - he eivät pitäneet työhuoneen ovia suljettuina muuten kuin erityistilanteissa - lennähti auki ja sisään ryntäsi viehättävä, punatukkainen nainen.

Hän oli Hillevi Tötterström-Moilanen, 42-vuotias apulaiskomisario ja Kirmon oikea käsi. Kaksiosaisesta

sukunimestään huolimatta Hillevi ei ollut naimisissa. Tötterström oli hänen äitinsä tyttönimi, ja hän oli lisännyt sen sukunimeensä välittömästi täysi-ikäiseksi tultuaan, koska oli kyllästynyt olemaan H. Moilanen.

”Nyt se pirulainen on taas iskenyt!” Hillevi parkaisi paukauttaessaan oven auki. Työtuoli rämähti päin takaseinää, kun Kirmo ponnahti rajusti ylös. Hän oivalsi heti, mistä oli kysymys.

”Missä? Ja milloin?” Kirmo kysyi hätäisesti samalla kun alkoi pukea asevyötä paikalleen.

”Möskärissä, aivan Kylmäojan vieressä. On löydetty yli nelikymppinen mies. Vaikuttaa olleen kuolleen jo useita tunteja.”

Kirmo katsoi kelloaan. 16 ja risat.

”Kuka hemmetin aamuyön kukkuja siellä riehuu?” hän älähti toivoen koko ajan, että kyseessä olisi mikä tahansa muu tapaus kuin se, mitä hän eniten pelkäsi.

”Se juuri, aamuyön räkätti”, Hillevi töksäytti tiukasti mutta jatkoi sitten rauhallisemmin: ”Uhri lienee ollut aamulenkillä kuuden jälkeen, olettavasti ennen työhönsä menoa. Hänellä oli juoksuvarusteet päällään, kuulemma vielä oikein hienot sellaiset, sanoivat hänet löytänyt partio. Ikävä kyllä vaikuttaa siltä, että olemme törmäämässä jälleen hyvään pahaan ystäväämme Lenkkisukkamurhaajaan. No - viime kerrasta olikin jo tovi.”

Kirmo vetäisi takin päälleen. He ryntäsivät yhdessä autotalliin, hyppäsivät Kirmon Bemariin ja lähtivät ajamaan kohti ruumiin löytöpaikkaa. Kirmo tunsi tien hyvin; hän oli itse Tiksin poikia ja kasvanut Möskärin maisemissa koko lapsuutensa. Omalla tavallaan hän oli niin kiintynyt

Tikkurilaan, että oli muuttanut sinne takaisin muutamaa vuotta aikaisemmin. Sitä ennen hän oli piipahtanut Helsingissä, Kulosaassa, mutta ei ollut oikein koskaan kotiutunut sinne. Helppoahan hänen oli muutella, koska hänellä ei ollut perhettä, ei vaimoa eikä lapsia, joten hän saattoi vallan vapaasti asua, missä milloinkin mieli teki.

Kuten tavallisestikin, Hillevi ajoi.

Kirmo kaivoi kännykän rintataskustaan ja soitti ensin kuolinsyöntutkijalle. Sitten hän hälytti labralaiset paikalle ja antoi joitakin ohjeita siitä, mitä heidän tulee erityisesti etsiä, koska kyseessä saattoi olla Lenkkisukkamurhaaja. Hänen oli saatava tietää tarkkaan, miten kuolema oli aiheutettu, mitä välinettä oli käytetty ja paljastiko ruumiin asento sen liikuttamisesta mitään.

Hillevi oli erinomainen kuljettaja, hieman rämöpäinen tosin, mutta perille hän oli aina heidät saanut, ja vieläpä ehjinä. Kirmo ehti matkalla miettiä kollegaansa ja hänen ominaisuuksiaan. Muutama muu rikospuolen pomo oli jo yrittänyt houkuttaa Hilleviä omalle osastolleen, mutta onneksi tämä ei ollut tarttunut syöttiin, ei ainakaan vielä. Hillevi oli erinomainen poliisi ja täydellinen apulainen; hän oli tarkka, ovela kuulustelija, terävä havainnoimaan, hyvämuistinen sekä nopea työssään. Hänen suurin heikkoutensa oli hänen kärsimättömyytensä, eikä hän useinkaan jaksanut riittävästi odottaa ja kytätä oikeaa tilaisuutta vaan ryntäsi toimimaan joskus puutteellisenkin tiedon varassa. Mutta yksi asia oli varma, Kirmo ei halunnut mistään hinnasta luopua hänestä.

Bemari kaartoi ruumiin löytöpaikalle, joka ei suinkaan ollut Möskäri, kuten keskus oli sanonut, vaan Tikkurilan urheilupuiston lenkipolku reilun kilometrin päässä Möskäristä.

Rikospaikka sijaitsi aivan Simonkyläntien ja Kallioruohontien risteyksen läheisyydessä, sadan metrin päässä tieltä, taisi alue virallisesti kuulua Ruskeasantaan.

”Mutta kukapa näitä eri kaupunginosien rajoja niin tarkkaan tietää”, Kirmo mielti hajamielisesti.

”Nyt reippaillaan”, Hillevi tokaisi ja pysäköi auton Kallioruohontielle. He ryntäsivät puolijuoksua lenkkipolulle. Siellä he tapasivat ruumiin löytäneet konstaapelit Krista Hartikaisen ja Jokke Rientolan.

”Olettehan eristäneet alueen? Kuinka paljon jälkiä on jo sotkettu?” Kirmo tenttasi.

”Kyllä, eristetty on. Kukaan ei pääse tänne enää”, Jokke vastasi. ”Alueen ympärille on vedetty sulkunauhat, ja lenkkipolun molemmissa päissä on poliisit. He pitävät ylimääräisen yleisön poissa. Jälkiä ei ole juurikaan sotkettu sen vuoksi, että ruumis on tuolla alhaalla Kylmäojan vieressä. Se olisi voinut olla piilossa kauemminkin, mutta eräs Heikki Rahikainen oli ulkoiluttamassa täällä koiraansa, kun yllättäen hänen koiransa oli riuhtaissut itsensä irti, ja hänen oli pitänyt mennä etsimään sitä tuolta alhaalta, koska koira vikisi, haukkui ja vaikutti jääneen kiinni johonkin.

”No hyvä sitten”, Kirmo murahti ja lähti Joken osoittamaan suuntaan. ”Kun labralaiset ja kuolinsyyntutkija tulevat, ohjaatteko heidät tuonne alas?”

Kohdassa, jossa kuntopolku alkoi kaartaa takaisin Tikkurilaan päin, oli muutama kunnonkohennuslaite, leuanvetorekki ja tukki nostamista varten. Ikävä kyllä maanpinta oli kuntolaitteiden läheisyydessä sen verran kovaksi tamppaantunutta, että selvästi tulkittavia jalanjälkiä oli mahdotonta havaita. Tämän Kirmo pani merkille omista askelistaan; minkäänlaisia jälkiä ei jäänyt. Lisäksi polulla

liikkui päivän mittaan niin paljon porukkaa, että oli aivan toivotonta yrittää saada yhtäkään kengänpohjan kuviota, jonka voisi olettaa kuuluvan Lenkkisukkamurhaajalle.

Hänen tekosensa tässä oli kyseessä, se oli nyt selvää, sillä uhrin kaulassa oli kanariankeltainen Asics Compressor -lenkkisukka, siististi ja tiukasti kiristettynä uhrin kaulan ympärille.

Ruumis makasi Kylmäojan vieressä. Kirmo kumartui tutkimaan kasvillisuutta ja huomasi litistyneet mustikanvarvut. Maastosta löytämiensä merkkien perusteella hän oletti, että uhri oli heitetty kuntolopulta alas vierimään pitkin rinnettä. Se olikin kierinyt helposti reilut kymmenen metriä alaspäin ja pysähtynyt viimein ojanvarteen. Ruumis ei ollut kuitenkaan päätenyt syvään veteen asti vaan juuttunut kiinni rantalepikkoon.

Siellä se oli viettänyt kiireetöntä aikaansa, kunnes Heikin koira oli tullut häiritsemään sen ikuista unta. Tämän enempää ruumiista ei vielä voinut päätellä.

Rikosteknikoiden tultua paikalle ja laskeuduttua joen uomaan Kirmo kiipesi ylös ja alkoi tentata Kristaa ja Jokkea.

”Tiedättekö, kuka uhri on? Onko ilmaantunut yhtään silminnäkijää?”

Krista vastasi molempien puolesta: ”Ei mitään tietoa. Emme tunne uhria. Todennäköisesti hän asuu jossakin lenkkipolun varrella. Ja ellei asu, hänen autonsa luulisi löytyvän jostain kuntopolun läheisyydestä. Lenkkivarusteissa ja ilman lompakkoa tänne on tuskin tultu mistään maan ääristä.”

”Olen aikaisemminkin nähnyt henkirikoksen uhreja ja tämä tapaus vaikuttaa olleen kuolleen jo jonkin aikaa,

ehkäpä kahdeksan-kymmenen tuntia”, Jokke päätteli. ”Eli murha olisi tapahtunut aamuseitsemän maissa tänä aamuna. Siihen aikaan täällä ei yleensä ole ristinsielua, joten vain hyvällä tuurilla löydämme jonkun silminnäkijän. En laskisi paljoakaan sen varaan.”

Kirmo ymmärsi hyvin tilanteen. ”Voisitteko kuitenkin kysellä ympäristössä asuvilta, ovatko he kenties nähneet tai kuulleet jotakin outoa tai muistavatko mitään, mihin he olisivat kiinnittäneet huomiota?”

”Totta kai”, vastasivat Krista ja Jokke yhteen ääneen. ”Paras tietolähde täälläpäin on huoltoasema tuossa kilometrin päässä. Jos jotakin erikoista tapahtuu, siellä tiedetään asia ensimmäiseksi, sen me olemme huomanneet.”

Krista ja Jokke poistuivat yhdessä, ja vaikka kukaan ei sanonut mitään, kaikki tiesivät, että he olivat suuntaamassa mainitsemaalleen huoltoasemalle kahville ja kyselemään kuulumisia.

Heti heidän astuessaan huoltoaseman ovesta sisään omistaja Esa Rytkönen huusi heille tiskin takaa:

”Hei, Krista ja Jokke, joko tiedätte, kuka se tapettu mies on?”

Niinpä niin, varsinainen tietotoimisto tämä huoltamispaikka oli.

Huoltoaseman omistaja kumartui Joken puoleen ja jatkoi madaltaen ääntään: ”Me olemme täällä miettineet, että voisiko se olla Ukkosen Sauli. Ainakin Sauli kuuluu olevan kateissa, tänään hän ei ilmaantunut työ-paikalleen ollenkaan, eikä Saulin tapoihin kuulu viettää rokulipäiviä.”

Jokke palasi autolle muka hakemaan unohtunutta lompakkoaan ja soitti sieltä Kirmolle: ”Täällä huhutaan, että kuollut olisi nimeltään Sauli Ukkonen. Selvitämme vielä, missä hän asuu. Tai siis asui. Palaan sitten asiaan.”

Krista oli ostanut ja maksanut heille kahvit ja munkit. Esaa poltteli päästä jakamaan kaikki tietonsa.

”Tuossa Minttutiellä sillä on rivitalo, siellä se asuu muijansa Lillanin kanssa, lapsia heillä ei ole. Muija on lentoemäntä Finnairilla ja taitaa olla tälläkin hetkellä reissussa jossain päin maailmaa. Niin että muijalla ainakin on alibi. Eipä häntä muutenkaan olisi uskonut murhaajaksi, vaikka eihän sitä koskaan tiedä.”

”Oletko kuullut mitään juttua siitä, olisiko jotain muuta outoa tai epätavallista tapahtunut Simonkyläntien ja Kallioruuhontien risteyksen kuntopolulla?” Jokke kysyi.

”En yhtään mitään muuta mitä jo kerroin. Senkin kuulin Heikiltä, sillä Heikki oli ruumiin löytäessään tunnistanut Saulin, mutta sinulla oli ollut niin kiire, ettet ollut kysynyt häneltä, tunsiko hän vainajaa.”

Jokkea harmitti oma toimintansa, ja nolostuneena hän sanoi: ”Kiitos tiedoista. Jos saat tietää jotakin tai muistat jotakin uutta, niin otathan yhteyttä.” Jokke pyyhki munkista jääneet sokerit suupielistään ja ojensi Esalle varmuuden vuoksi käyntikorttinsa. Yhdessä Krista ja Jokke poistuivat baarista, nousivat autoon ja ajoivat Vantaan poliisitalolle. Heidän työnsä oli tältä osin tehty, ja tapaus jäi Kirmon ja kumppanien hoitoon.

LILLAN UKKONEN

Ainakin he nyt tiesivät, kuka Möskärin murhan uhri oli. Siihen Kirmo sai olla tyytyväinen. Mutta auttoiko se heitä eteenpäin, sitä hän ei vielä tiennyt. Hän otti kännykän ja soitti Finnairin henkilöstöosastolle.

”Täällä puhuu rikoskomisario Kirmo Vakava Keskusrikospoliisista. Tarvitsen ehdottomasti Lillan Ukkosen osalta tiedon siitä, milloin hän palaa taksaisin Suomeen ja milloin hänen lentonsa laskeutuu Helsinki-Vantaalle. Minulla on hänelle erittäin tärkeää asiaa.”

Ensin henkilöstöassistentti nikotteli langan toisessa päässä mutta uskoi sitten, että nyt oli tosi kyseessä ja vastasi: ”Hänen lentonsa palaa New Yorkista tänään kello 19.30. Lento vaikuttaa olevan aivan ajoissa. Luultavasti hän on kotona siinä kello 21 maissa. Hänen kännykkänumeronsa on 0402342345, jos tarvitsette sitä.”

”Kiitos”, Kirmo sanoi ja sulki puhelimen.

”Taas on odotettava”, Kirmo kääntyi Hillevin puoleen. ”Haluan haastatella uhrin vaimoa heti tuoreeltaan, haluan saada selville kaiken mahdollisen, uhrin tottumukset ja sen, onko hänellä erityisiä vihamiehiä tai vääränlaisia ystäviä. Meidän kannattaa mennä toimistolle odottamaan. Vai haluatko käydä välillä kotona?”

Olisi kuitenkin hyvä, jos olisit mukana, kun puhutamme Lillan Ukkosta.”

”Tulen mukaasi toimistolle, mutta voimmeko hakea ensin jotain syötävä? Taitaa tulla pitkä ilta”, Hillevi vastasi.

He ajoivat Tikkurilan keskustaan, pysähtyivät pikaisesti hakemaan kiinalaista noutoruokaa ja kiirehtivät sen jälkeen KRP:n toimistolle, jossa istuivat tyhjäan kahvioon ja hotkaisivat ateriansa pikavauhtia. Heillä oli kiire päästä keräämään lenkkisukkamurhaajan tapausta koskevia tiedonjyviä ja kokoamaan yhteen jo tiedossa olevia palasia.

Kello oli puoli yhdeksän. Kirmo koetti onneaan ja soitti Lillan Ukkosen numeroon. Pian ensimmäisen hälytysäänen jälkeen hän kuuli ystävällisen äänen vastaavan. Kirmo esitteli itsensä.

”On äärettömän tärkeää, että saamme keskustella kanssanne välittömästi, asia liittyy mieheenne Sauliin, mutta kertoisimme asiasta tarkemmin kasvokkain. Oletteko kotona? Voimmeko tulla luoksenne?”

Lillanin hätäntynyt ääni kysyi: ”Mitä on tapahtunut? Missä mieheni on?”

Sitten hän rauhoittui ja sanoi: ”Olen kotona, tulkaa pois vain. Osoite on Minttutie 123, huoneisto B.”

Kymmenen minuutin kuluttua Kirmo ja Hillevi seisoivat soittamassa Ukkosten ovikelloa. Oven avasi vaaleatukkainen, siistiin kotiasuun pukeutunut ja selvästi hermostunut noin 45-vuotias nainen.

”Tiedättekö missä Sauli on? Hän ei ole kotona eikä ilmeisesti ole mennyt työhönsäkään, koska hänen työpukunsa on saunan eteisessä.”

Kirmo ojensi kätensä Lillanille ja sanoi: ”Komisario Kirmo Vakava ja tässä on työtoverini Hillevi Tötterström-Moilanen. Olisiko hyvä ensin istahtaa, niin voimme keskustella paremmin.”

Lillan ohjasi heidät aistikkaasti kalustettuun olohuoneeseen. Suuren tummanpunaisen villamaton päällä oli lasinen sohvapöytä sekä sen molemmin puolin vastakkain kaksi musta sohva, joihin Kirmo ja Hillevi istuutuivat. Hieman syrjemmällä oli kolme nojatuolia lähellä takkaa, jota ei kuitenkaan liene käytetty hyvään aikaan. Olohuoneen koko pitkän takaseinän peitti kirjahylly täynnä korkeatasoista kirjallisuutta, ja kirjahyllyn keskellä komeili iso taulutelevisio. Kirmo olisi halunnut nousta tutkimaan kirjahyllyn sisältöä tarkemmin, sillä hän oli melkoinen kirjaintoilija, mutta ajatteli, että nyt oli parasta keskittyä olennaiseen.

Kokemuksensa perusteella Kirmo tiesi, että suora linja oli kaikkein paras. Hän meni saman tien asiaan.

”Olen pahoillani, mutta miehellenne on tapahtunut onnettomuus ja hän on kuollut.”

Lillan vinkaisi ja jäi epäuskoisena tuijottamaan puhujaa.

”Vertasimme kuolleen henkilön sormenjälkiä passirekisterin sormenjälkiin ja vastaavuus oli 100 prosenttia. Ymmärrän, että tämä on suuri järkytys. Jos vain jaksatte, haluaisimme esittää muutaman kysymyksen.”

Kuin salaman iskemänä Lillan alkoi parkua. ”Ei voi olla. Ei voi olla!”

Hän lysähti kasaan sohvalla. Hillevi siirtyi nopeasti hänen viereensä ja alkoi virvoitella häntä kuiskaten kollegalleen: ”Taitaa olla hieman kliseistä, mutta voisitko hakea hänelle lasillisen kylmää vettä?”

Olohuoneen vieressä näytti olevan keittiö. Kirmo nousi ja toi sieltä lasillisen kylmää vettä, jonka ojensi Hilleville, joka puolestaan tyrkytti lasia Lillanille. Lillan joi pienen

kulauksen. Huoneeseen laskeutui aavemainen hiljaisuus. Sen katkaisi kilahdus, kun Lillan laski lasin kädestään pöydälle.

Hän kohentautui ja sai kysyttyä katkonaisesti: "Mitä... mitä ihmettä... ei voi olla totta! Mitä on tapahtunut? Oliko se onnettomuus?"

"Pelkään pahoin, että miehenne on joutunut henkirikoksen uhriksi. Tapahtumanpaikka on tuolla kuntopolun varressa lähellä Kallioruohontietä", Kirmo vastasi.

Lillan kuunteli hätääntyneenä silmät pyörien päässä, purskahtamaisillaan itkuun: "Että joku on tappanut Saulin? Kuka on voinut? Ja miksi? Maailman ihanin ja kultaisin ihminen. Hän ei koskaan tehnyt karpäsellekään pahaa."

"Emme tiedä vielä, mutta vaikuttaa siltä, että hänestä on tullut Lenkkisukkamurhaajaksi kutsutun rikollisen uhri. Voisitteko kertoa, millainen yleensä oli miehenne aikataulu työpäivisin? Milloin itse lensitte New Yorkiin?"

"Lensin Nykkiin tiistaina, kolme päivää sitten. Halusin käydä katsomassa Les Miserables -musikaalin Broadwaylla. Olisin halunnut Saulin mukaan, mutta hän ei lähtenyt, koska hänellä oli kuulemma jotain sovittuja neuvotteluja eikä niitä voitu siirtää. Sauli on töissä Business Finlandissa vanhempana neuvonantajana, hänen työnsä on edistää Suomen vientitoimintaa."

Kirmo ja Hillevi olivat jo ehtineet selvittää Saulin taustoja. Voisiko toiminta Business Finlandissa olla murhan motiivi? Löytyisikö Suomesta joku niin kiukkuinen vientiyrittäjä, että tekisi moista?

"Tuskin", Kirmo järkeili, "mutta maanantaina ensimmäiseksi Ville saa mennä Saulin työpaikalle

haastattelemaan työkavereita.”

Lillan jatkoi: ”Yleensä Sauli lähti lenkille aamulla kuuden jälkeen. Kesäaamut olivat hänen mielestään parhaimmillaan silloin. Hän juoksi tuosta suoraan Teboilin ohi ja siitä Tikkurilan puoleisen kuntopolun pää-hän, siitä hän jatkoi Möskärin pururadalle, jonka hän kiersi yleensä pari kolme kertaa. Joskus juoksin hänen kanssaan, mutta Sauli painoi sellaista vauhtia, että en millään meinannut pysyä mukana. Yleensä hän palasi seitsemän kieppeillä, kävi suihkussa, söi vähän jotain aamiaiseksi ja ehti vielä työpaikalle ennen puoli yhdeksää. Joskus hän tuli myöhemmin, kun oli kuulemma jäänyt kuntopolun kulmaan tekemään laitteilla jotakin. Kehitti bodia, Sauli aina sanoi.”

Kirmo kuunteli Lillanin nyhkyttäen esittämää kertomusta ja pohti, että oli todella sääli, että noin kunnollinen mies oli joutunut murhaajan uhriksi. Hän kääntyi Lillanin puoleen:

”Kiitos tiedoista. Nyt jätämme teidät rauhaan. Haluatteko että toimitamme teille kriisiapua? Monille siitä on tällaisessa tilanteessa ollut suuri apu, se järjestyy nopeasti vaikka näin myöhäänkin.”

”Kiitos vain, mutta ei tarvitse, soitan ystävälleni Henriikalle. Hän asuu muutaman sadan metrin päässä. Olemme olleet ystäviä jo yli kolmekymmentä vuotta, hän on paras apu minulle.”

”Asia selvä”, sanoi Kirmo, ”pyydämme teitä vielä tulemaan ja tunnistamaan miehenne varmuuden vuoksi, mutta kuten sanoin, meidän mielestämme ei ole epäilystäkään, kuka kuollut on, ja valitettavasti hän on miehenne.”

Kirmo nousi seisomaan ja siirtyi kohti eteistä. Hillevi jäi vielä istumaan sohvalle Lillanin viereen.

”Olemme täällä kanssanne, kunnes ystävänne saapuu.”

”Kiitos. Soitan hänelle heti. Hän on täällä muutamassa minuutissa.”

Henriikan saavuttua poliisit lausuivat osanottonsa ja poistuivat. He astelivat autolle vaiti ja surumielisinä Lillanin murheen edessä.

”Näihin tilanteisiin ei koskaan totu”, Kirmo mietti.

Toimiston pihaan saavuttuaan Hillevi otti pyöränsä telineestä ja lähti vimmatusti polkemaan kohti kotia. Kirmo ajatteli tarvitsevansa raitista ilmaa, hän jätti autonsa KRP:n parkkipaikalle ja lähti talsimaan kiertotietä Tikkurilan keskustan kautta kotiin.

KIRMO VAKAVA

Kirmo kaiveli taskujaan, kunnes löysi avainnippun, työnsi avaimen reikään, käänsi avainta ja avasi oven. ”Vihdoin ja viimein kotona”, hän huokasi.

Kello lähestyi keskiyötä. Häntä väsytti ja harmitti. Koko ilta oli ollut yhtä hullunmyllyä. Heti, kun he olivat tulleet ruumiin löytöpaikalle ja nähneet ruumiin sekä sen, missä se makasi, häntä oli alkanut pänniä. Ruumis oli uponnut tai se oli upotettu kosteaan mutaan ja lillui siellä kaikessa rauhassa. Sen jälkeen alkoivat ongelmat, sillä minkäänlaisia johtolankoja ei löytynyt, ei ainakaan silmänäkemältä.

Huokaisten syvään hän kaatoi itselleen tukevan viskiryyppyn ja retkahti nojatuoliinsa tuijottaen tylsästi tvruutua. Huolimatta siitä, että hänellä oli uusi, niin kutsuttu äly-tv, sieltä ei tullut yhtään mitään älykästä. Eikä asiaa parantanut edes se, että hän laittoi virran päälle ja avasi television. Aivan sama mille kanavalle sen käänsi, samaa shaibaa tuli kaikilta kanavilta. Sana maistui suussa muikealta. Hän oli sen oppinut vanhemman veljensä tyttäreltä Annalta, joka viljeli sitä sopivissa väleissä puheensa lomassa.

Kirmon vanhemmalla veljellä Mirkolla oli yhteensä neljä lasta, jotka kaikki yrittivät opettaa setäänsä, kuka enemmän, kuka vähemmän. Pakko myöntää, että hän myös oli oppinut heiltä monenmoista, sillä he olivat oikein fiksuja nuoria, aikuisia oikeastaan jo. Vaikka Kirmon mielestä he olivat vielä keskenkasvuisia, sillä he eivät olleet vielä edes 30-vuotiaita, joka aivotutkijoiden mukaan on kypsän

aikuisen ikäraja ja tarkoittaa sitä, että aivot ovat kehittyneet täysi-ikäisiksi.

Uudelleen huokaisten Kirmo otti tukevan moukun viskiä ja vaipui muisteluihin. Hänelle palautui mieleen veljentytär Anna, ja erityisesti se, kuinka tämä halusi innokkaasti saada hänet avioitumaan ja hankkimaan perheen. Mikä ihmeen hinku Annalla oli häntä naittaa?

”No, oletko löytänyt naisystävän? Joko olet viimeinkin vakiintumassa?” Anna usein tenttasi.

Veljentytär jaksoi kysellä, että eikö sedällä todellakaan ollut ollut yhtään vakavaa suhdetta, eikö hän koskaan ollut rakastunut oikein kunnolla. Eräänä sunnuntai-iltapäivänä noutaessaan Annaa Vierumäen urheiluopistolta urheiluleirin päätyttyä ja heidän ajellessaan kotiinpäin Kirmo lopulta päätti kertoa.

”Kyllä minulla on ollut elämäni rakkaus. Hän oli Kerttuli Hippiäinen, mielestäni maailman ihanin nainen, suloinen, ruskeaverikkö.

Hän oli pienikokoinen, vain 160 senttinen, mutta tiukkaa tavaraa - kuten kaverit poliisissa sanoivat - hänellä oli suuret siniset silmät, ihanat punaiset huulet, täyteläiset rinnat ja unelmapeppu. En olisi voinut ikinä löytää ihanampaa naista.

Kaikesta siitä on jo aikaa. Se oli silloin opiskeluaikana, kun opiskelin juristiksi. Kun olin saanut opinnot loppuun, muutimme Kerttulien kanssa yhteen asumaan Ilolaan. Paikka sopi meille molemmille, koska olimme molemmat lähes koko ikämme asuneet niillä kieppeillä.

Kerttuli toivoi, että olisin mennyt asianajotoimistoon juristiksi. Mutta minä olin koko ikäni haaveillut, että minusta tulisi poliisi, ja nimenomaan rikospoliisi. Komisario Maigret

oli suuri idolini. Kouluaikana ahmin kaikki Simenonin Maigret-kirjat, ja kun olin ne lukenut, siirryin Hercule Poirotin pariin. Hänestä en ollut niin innostunut, koska hän aina päihitti poliisit ja toimi yksityisetsivänä, jollaisia Suomessa ei todellisuudessa voi olla. Suuri sisäinen kutsumukseni oli toimia rikospoliisina, ja sen vuoksi hakeuduin aluksi Helsingin poliisin henkirikososastolle, josta siirryin melko nopeasti Keskusrikospoliisiin, ja sillä tiellä olen edelleen.

Viitisen vuotta rikospoliisin epäsäännöllistä elämää riitti Kerttulille. Sitten eräänä päivänä hän sanoi:

”Rakas Kirmo, olet minulle todella tärkeä ja rakastan sinua, mutta en voi ajatellakaan lasten hankkimista, jos jatkat rikospoliisina; sellainen vaaroja täynnä oleva ammatti ja täysin epäsäännölliset työajat. En voi ottaa sitä riskiä, että lapset eivät koskaan näe isäänsä. Tilanne on toinen, jos hakeudut pois kenttätyöstä, siirryt kirjoituspöydän taakse ja saat perheellisen työajat.”

”Kukaan ei usko, kuinka vaikea paikka siitä tuli”, Kirmo jatkoi muisteloitaan Annalle. ”Siirryin joksikin aikaa pois kenttätyöstä ja sain Kerttulin toivomat säännölliset työajat. Mutta minä en kestänyt sitä työtä. Se alkoi rasittaa minua enemmän ja enemmän, minusta tuli äkäinen kuin ampiainen, ärhentelin kaikille ja kiukuttelin milloin mistäkin turhanpäiväisestä asiasta. En kokenut poliisin työtä enää minkään arvoisena, ajattelin jopa siirtyä asianajotoimistoon juristiksi.

Kunnes eräänä päivänä Kerttuli sanoi: ”Kirmo, on parasta, että palaat kenttätyöhön. Sinä näköjään tarvitset ajojahtia. Sen antama euforia on sinulle välttämätöntä, kaipaat roistojen jahtaamista kuten aikoinaan Martti Kitunen karhujahtia. Siirry takaisin kenttätyöhön, niin palaat entiseksi ihanaksi sinuksi!”